

7. باور نادرست علمی

بسیاری از باورهای ما ریشه مذهبی یا علمی قوی دارند که با مراجعه به منابع می‌توان از صحت آنها مطمئن شد.

بسیاری از باورهای ما ریشه مذهبی یا علمی قوی دارند که با مراجعه به منابع می‌توان از صحت آنها مطمئن شد. به گزارش **جام جم آنلاین**، در این بین برخی باورها هم هستند که با وجود دیرپا بودنشان در ذهن ما، لزوماً پایه و اساس علمی ندارند و بلکه در مواردی عکس آن صادق است. مثلاً شاید شما هم فکر می‌کنید بچه‌ها با خوردن شیر قدبلندتر می‌شوند یا خوردن مواد حاوی ویتامین C می‌تواند به جلوگیری از سرماخوردگی در زمستان بینجامد. با ما همراه باشید و با هفت باور رایج که از نظر علمی نادرست تشخیص داده شده‌اند آشنا شوید.

شیرینی، عامل بیش‌فعالی کودکان

انواع خوراکی‌ها و نوشیدنی‌های شیرین می‌تواند به خراب شدن دندان‌ها و بروز برخی مشکلات گوارشی برای بچه‌ها بینجامد. با این حال برخی افراد بر این باورند که مصرف این گونه غذاها به خاطر افزایش انرژی کودکان، به بیش‌فعالی آنها نیز می‌انجامد.

پژوهش‌های علمی نشان می‌دهد این باور رایج به هیچ وجه درست نیست. برای نمونه، در تحقیقی که چند سال پیش انجام شد، از والدین کودکانی که در پژوهش شرکت داشتند خواسته شد تا در مورد عادی یا غیرعادی بودن میزان فعالیت آنها نظر بدهند. نکته جالب اینجا بود که به گروهی از این کودکان یک نوشیدنی فاقد قند داده شد، اما به والدین گفته شد این نوشیدنی قنددار بوده است. این والدین در ارزیابی میزان فعالیت فرزندانشان پس از مصرف این نوشیدنی، اعلام کردند که او بیش‌فعال شده است. در واقع به نظر می‌رسد این باور که مصرف مواد قندی سبب بیش‌فعالی کودکان می‌شود، چندان ریشه علمی ندارد و ناشی از سوء تعبیر والدین است.

خورشید در تابستان به زمین نزدیک‌تر است

اگر در زمستان نزدیک بخاری یا آتش بایستیم، گرم می‌شویم و با فاصله گرفتن از آن نیز از گرمایی که احساس می‌کنیم کاسته می‌شود. شاید به همین دلیل باشد که بسیاری از افراد این پدیده را به خورشید هم تعمیم می‌دهند و گرمای هوا در تابستان را به خاطر نزدیک‌تر بودن زمین به خورشید می‌دانند. اما واقعیت این نیست. در واقع زاویه تابش نور خورشید به زمین در تابستان با این زاویه در زمستان متفاوت است و همین امر سبب بروز تفاوت میان فصول می‌شود. در تابستان زاویه بین یک نیمکره از زمین با خورشید کمتر است و در نتیجه نور خورشید با زاویه مستقیم‌تری به ما می‌تابد، اما در زمستان این طور نیست و در نتیجه گرمای کمتری از خورشید دریافت می‌کنیم.

ناخن انسان پس از مرگ همچنان رشد می‌کند

با این که پس از مرگ، همچنان یکسری فعالیت‌ها و واکنش‌ها در بدن روی می‌دهد، اما رشد ناخن بعد از مرگ فرد، باور درستی نیست. به محض این که انسانی فوت می‌کند، تولید گلوکز در بدنش متوقف می‌شود. گفتنی است گلوکز نقش سوخت را برای سلول‌های بدن دارد. این توقف بر رشد برخی سلول‌های جدید مانند سلول‌های ناخن و مو تاثیر می‌گذارد و به این ترتیب، بلافاصله پس از مرگ، دیگر مو و ناخن رشد نمی‌کند.

اما چرا این باور بین بسیاری از مردم شکل گرفته است؟ شاید پاسخ این پرسش را بتوان در تغییر حالت بدن پس از مرگ جست. پوست انسان به سبب از دست دادن آب، جمع می‌شود. به همین دلیل است که ناخن‌های جنازه معمولاً بلندتر به نظر می‌رسد. در هر صورت باید دقت داشت این مساله به خاطر رشد طبیعی ناخن‌ها نیست.

صاعقه هرگز 2 بار به یک نقطه نمی‌زند

صاعقه هر سال موجب مرگ و بروز خسارت‌هایی به افراد، ساختمان‌ها و منابع طبیعی می‌شود. به نظر می‌رسد این رویداد طبیعی نیز از گزند برخی باورهای نادرست در امان نمانده است.

پژوهشی که در سال 2013 به انجام رسیده نشان داد صاعقه در هر بار برخورد به زمین، فقط به یک نقطه نمی‌زند! در واقع در هر بار صاعقه، به طور متوسط 1/45 مکان تحت تاثیر قرار می‌گیرد. معنی این جمله این است که یک صاعقه در برخورد به زمین، به جای برخورد با یک نقطه ممکن است به دو یا چند نقطه برخورد کند. افزون بر این، صاعقه ممکن است چند بار به یک نقطه اصابت کند و برای نمونه می‌توان به میله‌های صاعقه گیر موجود روی ساختمان‌ها و برج‌های بلند اشاره کرد.

در فضا هیچ جاذبه‌ای وجود ندارد

شاید شما هم تصاویر مربوط به شناور بودن بسیاری از وسایل در ایستگاه فضایی را دیده باشید. اما اشتباه نکنید! این طور نیست که در فضا اصلاً جاذبه (گرانش) نداشته باشیم. بلکه مقدار جاذبه در برابر گرانش زمین اندک است. این جاذبه را در اصطلاح «ریزگرانش» می‌نامند. ایستگاه فضایی بین‌المللی به دور زمین در حال گردش است. این ایستگاه در واقع به وسیله جاذبه زمین در مدار سیاره ما قرار گرفته و به همین دلیل بخشی از جاذبه زمین در آن ملموس است. وقتی یک فضاورد سیبی را

از ارتفاعی در ایستگاه فضایی رها کند، سیب سقوط خواهد کرد. اما نکته اینجاست که این سقوط همزمان با حرکت سقوطی ایستگاه فضایی به سمت زمین است و در نتیجه این فکر تداعی شود که سیب در فضا شناور است. حال آن که ایستگاه فضایی، فضاورد و سیب، هر سه با یک سرعت به سمت جاذبه (زمین) سقوط می کنند.

نوشیدن شیر، قد را بلند نمی کند

همه ما بارها و بارها در کودکی از پدر و مادر خود شنیده ایم نوشیدن شیر باعث بلندتر شدن قد و قوی تر شدن بدن می شود، اما جالب است بدانید بسیاری از دانشمندان در درستی این مساله تردید دارند! برای نمونه پژوهش دانشمندان هاروارد نشان می دهد افزایش مصرف شیر با افزایش قدرت استخوان ها ارتباطی ندارد. همچنین برخی پژوهش های دیگر، نتایجی متناقض با این تحقیق را ارائه کرده اند. تردیدی نیست که مصرف شیر و لبنیات برای حفظ سلامت سودمند است. اما دقت داشته باشید هیچ پژوهشی که گویای تاثیر مصرف شیر بر افزایش قد باشد وجود ندارد.

ویتامین C و بهبود سرماخوردگی

احتمالا شما هم بارها در زندگی سرما خورده اید. سرماخوردگی یکی از رایج ترین بیماری های موجود در جهان است و شاید به همین علت باشد که انبوهی از باورهای نادرست حول آن شکل گرفته است. یکی از این باورها این است که مصرف ویتامین C می تواند به جلوگیری از سرماخوردگی بینجامد. اما پژوهش ها نشان می دهد این باور درست نیست و در بهترین حالت، این ویتامین به کاهش ترشحات بینی منجر می شود. همچنین این باور که حضور در فضای بیرونی می تواند به سرماخوردگی بینجامد درست نیست. نکته جالب این که اتفاقا عکس این مساله درست است و حضور در فضاهای سر بسته در زمستان سبب می شود ویروس سرماخوردگی و آنفلوآنزا سریع تر به اطرافیان فرد بیمار منتقل شود.

صالح سپهری فر

جام جم